

6028 b. (1358) december (17). (Linköping.)

Kanikerna Markus (Jakobsson) och Nils (Jonsson) i Linköping meddelar sin medkanik magister Sune (Ödstensson) att de mottagit ett brev från sin biskop, Nils (Markusson), och återger dess innehåll (SD 6022 b). Då de däri nämnda våldshandlingarna huvudsakligen begåtts i Sunes prosteri, Söderköpings-prosteriet, uppdrar de under kapitlets sekret åt honom att där verkställa den i brevet påbjudna befallningen (att bannlysa dem som skövlad prästgårdar, särskilt på Vikbolandet).

Orig. på perg. (22,1×12,9 cm; 15 rader), odat. perg. brev nr 51, Sv. Riksarkivet.

Om proveniensen se I. Friedlaender, Peringskölds Diplomatarium (1971), s. 304 och s. 307 not 2.

För dateringen se kommentar till biskopens brev (1359) 1/12 (SD nr 6022 b); jfr H. Schück, *Ecclesia lincopensis* (1959), s. 78, 220 och 310.

Reuerendo viro magistro Sunoni concanonico suo · Marcus et Nicholaus canonici Lincopenses salutem in omnium Salvatore / Noueritis quod litteras venerabilis patris domini Nicholai Dei gracia episcopi nostri · iam dudum recipimus in hec verba · Nicholaus Dei gracia *se SD 6022 b t. o. m.* sub secreto nostro / Cum igitur predictae violencie in prepositura vestra Suder-copensi maxime sunt commisse vobis · sub secreto capituli nostri predictum mandatum dirigimus inibi persequendum / Scriptum die lune proximo ante Thome apostoli.

Sigill av ofärgat vax på en ur brevet skuren remsa, som sedan flikskurits (korslagda Petri nycklar och biskopsstav, allt inom fyrpass; jfr välbevarat ex. vid brev 1388 20/6, RPB nr 2367): [Secretvm c]apitvli ecclesie [Lyncopensis]

6029. 1358 december 18. ”Kastanäs”.

Gustav Håkansson upplåter till välboren man Nils Bengtsson allt sitt gods i Tjureda med ”Birkessgårdhä” samt Nils Håkanssons gods i Borlanda (i nuvarande Söraby socken) och Ekna (i Tjureda socken) med Nils Bengtssons gods i Norra Rottne (i nuvarande Söraby socken).

Utfärdaren beseglar tillsammans med välborna män, herr Birger, kyrkoherde i Berg, och Magnus Uddolffson.

Avskr. i Lars Eriksson Sparres kopiebok, hs B 15 (förr J 6), fol. 205 r, Sv. Riksarkivet.

Om Nils Bengtssons godsförvärv i Värend se L.-O. Larsson, *Det medeltida Värend* (1964), s. 419 och 462. För identifieringen av ”Kastanäs” se a. a., s. 420.

Omnibus præsens scriptum cernentibus, Gostaus Haconasson, salutem in Domino sempiternam. Tenore præsentis constare volo omnibus evidenter, me nobili viro, Nicholao Benedicti, omnia bona mea in Thiudradum, cum omnibus s[uis]^a adiacentibus, infra sepes et extra positus, vna^b Birkessgårdhä, necnon et bona Nicholai Håkonassons in Byrlandum et Ekno, pro bonis s[uis]^c in Nörre Rötne, cum omnibus suis adiacentibus, prope vel remote positus, totaliter dimisisse, ac legaliter assignasse, alienans mihi hæredibusque meis, sibi et suis hæredibus, omni revocatione postposita, approprians in perpetuum possidenda. In cuius rei testimonium, sigilla nobilium virorum, domini Birgeri curati in Biärga, Magni Udolffsons, vna

cum sigillo proprio, præsentibus sunt appensa. Datum Kastanäs anno Domini M.ccc.quinquagesimo viii. feria tertia ante beati Thomæ apostoli.

Sigillritningar: nr 1 (kalk): S · Birgeri · Iohannis · ; nr 2 (oxpanna i sköld): S · Gøstai · Hakonson; nr 3 endast sigillkonturen avritad. — Magnus Uddolfssons sigill visade Oxenstierna-vapen (H. Gillingstam, *Ätterna Oxenstierna och Vasa*, 1952, s. 782, fig. 57). Möjligen har hans vapenbild avritats som nr 2, medan omskriften tagits från nr 3, där Gustav Håkanssons sigill bort hänga. Jfr Gillingstam a. a., s. 739.

^a sibi *ms.* ^b *Härefter uteglömt cum ms.* ^c *suis ms.*

6030.

1358 december 21.

Urshult.

Magnus Håkansson erkänner sig av skälig man Jon Tjälvesson ha uppburit 100 mark penningar för 2 gårdar i Buskahult (i nuv. Urshults socken) (och annat gods) i Urshult.
Utfärdaren beseglar.

Avskrift i Lars Eriksson Sparres kopiebook, hs B 16 (förr J 7), fol. 290 v, Sv. Riksarkivet.

Det nedan påpekade avskrivningsfelet i texten gör det rimligt att här uppfatta Urshult som bynamn och inte som sockennamn (jfr L.-O. Larsson, *Det medeltida Väre*nd, 1964, s. 91 f., där felet förbisetts och detta omnämmande av Urshult ses som belägg för att Vembo socken skulle ha delats i Urshults och Almundsryds socknar redan på 1350-talet istället för först på 1420-talet såsom tidigare antagits).

Se även brev 1354 28/5 (SD nr 5030), 1356 16/1 (SD nr 5536) och 1357 2/12 (SD nr 5828), vilka alla gäller Magnus Håkanssons och Johan Tjälvessons godsaffärer i och kring nuv. Urshults socken (se även Larsson, a. a., s. 425).

Omnibus præsens scriptum cernentibus Magnus Haconasson salutem in Domino sem-piternam. Tenore præsentium nover[*i*]nt^a vniversi, me de discreto viro Johanne Thialuasson centum marcas^b denariorum pro 2^c curijs in Buskahult ^d-pro quibus dictum Johannem^{-d} in Vrsshult, et alijs pluribus integraliter^e sublevasse pro quibus dictum Johannem, per præsentem liberum dimitto, totaliter atque quittum. Scriptum Vrsshult anno Domini M.ccc.L.viii. die beati Thomæ apostoli meo sub sigillo.

Sigillritningen visar vidhängt sigill (sjuuddig stjärna i sköld): S + Magni + Hakonis

^a noverunt *ms.* ^b *Skrivet på rasur. Härefter understruket dum; denariorum är tillagt längst ned och här insignerat ms.* ^{c,e} *Skrivet på rasur ms.* ^{d-d} *pro quibus dictum Johannem har skrivits istället för väntad uppgift om ytterligare gods, troligen genom att skrivaren vid radskifte kommit att ta fel på rad i sin förlaga; dictum och Johannem är skrivet på rasur ms.*

6031.

1358 december 21.

Lübeck.

Anteckning att Hinrik Krummesse, son till kanngutaren med samma namn, sålt sin bod mitt emot Lübecks fit i Falsterbo till mäklaren Nicolaus Rewentlo.

Notis i Niederstadtbuch I, pag. 832, före 1939 i Archiv der Hansestadt Lübeck. — Här återgiven efter fotografisk kopia.

Tryckt: Dipl. Dan. III: 5 nr 172.

Översättning: (till modern danska) Danmarks Riges Breve III: 5, nr 172.

Se försök till rekonstruktion av Falsterbotraktens topografi vid medeltidens slut i KL XVI: *Skånemarkedet*, sp. 70.